

РЕШЕНИЕ № 1926/2006/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 18 декември 2006 година

за създаване на програма за действие на Общността в областта на политиката за защита на потребителите (2007—2013)

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 153 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите²,

в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора³,

като имат предвид, че:

(1) Общността може да допринесе за защита на здравето, безопасността, за икономическите и правните интереси на гражданите чрез действия в областта на защитата на потребителите.

(2) Затова е необходимо да бъде създадена програма за защита на потребителите на равнище Общност, която да замени Решение 20/2004/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 8 декември 2003 г. за установяване на обща рамка за финансиране на дейности на Общността в подкрепа на политиката за защита на потребителите за периода 2004—2007 г.⁴ В тази връзка посоченото по-горе решение следва да бъде отменено.

(3) В съответствие с член 153 от Договора е уместно да се даде приоритет на интегрирането на интересите на потребителите във всички политики на Общността, както и на целите на политиката за защита на потребителите, съдържащи се в тази програма. Координацията с другите политики и програми на Общността е от съществено значение за пълното отчитане интересите на потребителите при провеждане на другите политики.

С оглед създаване на условия за използването на синергия и избягването на дублиране е необходимо други фондове и програми на Общността да предвидят финансова подкрепа за интегриране интересите на потребителите в съответните области.

¹ ОВ С 88, 11.4.2006 г., стр. 1.

² ОВ С 192, 16.8.2006 г., стр. 8.

³ Становище на Европейския парламент от 23 март 2006 г. (все още непубликувано в *Официален вестник*), Обща позиция на Съвета от 14 ноември 2006 г. (все още непубликувано в *Официален вестник*) и Позиция на Европейския парламент от 12 декември 2006 г.

⁴ ОВ L 5, 9.1.2004 г., стр. 1. Решение, изменено с Решение № 786/2004/ЕО (ОВ L 138, 30.4.2004 г., стр. 7).

(4) С настоящото решение се определя, за пълния срок на програмата, финансов пакет, представляващ референция по смисъла на точка 37 от Междунституционалното споразумение от 17 май 2006 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията за бюджетната дисциплина и доброто финансово управление⁵, за бюджетния орган в рамките на годишната бюджетна процедура.

(5) От общ европейски интерес е въпросите, имащи отношение към здравето и безопасността на услугите и на нехранителните стоки, защитата на икономическите и правните интереси на гражданите, както и интересите на потребителите при изготвянето на стандарти за стоките и услугите, да бъдат представени на равнище Общност. Предвид специфичния характер на засегнатите организации, при възобновяването на подкрепата от страна на Общността за функционирането на тези организации не би следвало да се прилага принципът за постепенно намаляване на подкрепата от страна на Общността.

(6) Уместно е да са осигури преход между настоящата програма и програмата, която тя заменя, по-специално по отношение на продължаване на многогодишните мерки и оценката на резултатите от предишната програма, както и области, върху които е необходимо да се обърне повече внимание. Считано от 1 януари 2014 г., средствата, отпуснати за техническа и административна помощ, би следвало, ако е необходимо, да покриват разходите за управление на дейности, които не са приключени към края на 2013 г.

(7) Уместно е да се приемат мерки, необходими за прилагане на настоящото решение, в съответствие с Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. за установяване на условията и реда за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията.⁶

(8) При изпълнение на програмата следва да се вземе предвид фактът, че вътрешният пазар не би функционирал правилно, ако потребителите са по-слабо защитени в някои държави-членки, отколкото в други. Ето защо програмата би следвало да бъде насочена към защита на потребителите и повишаване на тяхната информираност в държавите-членки, присъединили се на или след 1 май 2004 г., с оглед гарантиране на еднакви условия за всички държави-членки.

(9) Споразумението за Европейското икономическо пространство (наричано по-долу „Споразумението за ЕИП“) предвижда сътрудничество в областта на защитата на потребителите между Европейската общност и нейните държави-членки, от една страна, и страните от Европейската асоциация за свободна търговия, участващи в Европейското икономическо пространство (наричани „държавите от ЕАСТ/ЕИП“), от друга страна. Също така следва да се предвиди отваряне на програмата за участие на други държави, по-специално съседните държави на Европейския съюз и държавите, подали молба за присъединяване, страните кандидатки или такива в процес на присъединяване към Европейския съюз.

(10) При изпълнение на програмата следва да се насърчава сътрудничеството с трети страни, които не участват в програмата, като се вземат предвид съответни споразумения между тези страни и Общността.

⁵ ОВ С 139, 14.6.2006 г., стр. 1.

⁶ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23. Решение, изменено с Решение № 2006/512/ЕО (ОВ L 200, 22.7.2006 г., стр. 11).

(11) Значимостта и въздействието на мерките, предприети в рамките на програмата, следва да бъдат следени и оценявани редовно, включително и от независими външни оценители. За целите на оценяване на политиката за защита на потребителите следва да бъдат определени измерими цели и да се изготвят показатели.

(12) Тъй като целите на настоящото решение не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки поради трансграничния характер на разглежданите въпроси и поради това, че действията, които се предприемат на равнище Общност, могат да се окажат по ефикасни и ефективни за защитата на здравето, безопасността, икономическите и правните интереси на гражданите, т.е. могат да бъдат постигнати по-добре на равнище Общност, Общността може да предприеме мерки съгласно принципа на субсидиарността, изложен в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, посочен в същия член, настоящото решение не надхвърля необходимото за постигането на тези цели,

РЕШИХА:

Член 1

Създаване на програмата

Създава се Програма за действие на Общността в областта на политиката за защита на потребителите, която включва периода от 31 декември 2006 г. до 31 декември 2013 г., наричана по-долу „Програмата“.

Член 2

Цели

1. Програмата има за цел да допълни, подкрепи и наблюдава политиките на държавите-членки и да допринесе за защита на здравето, безопасността, икономическите и правните интереси на потребителите, както и за популяризиране на тяхното право на информация, образование и на сдружаване за защита на техните интереси.

2. Целта, посочена в параграф 1, се постига чрез изпълнението на следните цели:

а) осигуряване на високо ниво на защита на потребителите, по-специално чрез подобрени научни доказателства, подобряване на консултирането и представителството на интересите на потребителите;

б) осигуряване на ефективното прилагане на нормите за защита на потребителите чрез сътрудничество при прилагане на законодателството, предоставянето на информация, образование и средства за защита.

Тези цели се постигат чрез комбинация от поредица от дейности и инструменти, включени в списъка в приложение I, съобразно приоритетите, заложили в годишния план за работа по член 7, параграф 2, буква а).

Член 3

Финансиране

1. Финансовият пакет за изпълнение на програмата за периода от 31 декември 2006 г. до 31 декември 2013 г. се определя на 156 800 000 EUR.

2. Годишното разпределение на средствата се одобрява от бюджетния орган в рамките на лимитите на финансовата рамка.

Член 4

Финансово участие

1. Финансовото участие на Общността не надхвърля следните равнища:

а) 50 % от разходите за дейности, съвместно финансирани от Общността и от една или повече държави-членки, или от Общността и от компетентните органи от трети страни, участващи в програмата съгласно член 8; освен в случаите на изключително полезни действия, в които участието на Общността в тези разходи не надхвърля 70 %.

б) 85 % от разходите за дейности, имащи за цел създаването на курсове, включени в европейска магистърска степен по въпросите за защита на потребителите;

в) 50 % от разходите за функциониране на европейски сдружения на потребителите;

г) 95 % от разходите за функциониране на европейски сдружения на потребителите, представляващи интересите на потребителите при изготвянето на стандарти за стоки и услуги на равнище Общност.

2. Финансовото участие на Общността може да бъде под формата на:

а) стипендии за мобилност на преподаватели и студенти в рамките европейските курсове, включени в магистърска степен по въпросите за защита на потребителите. Управлението на тези стипендии може да се възложи на националните органи, отговарящи за програмата Еразмус за обучение през целия живот;

б) пътни и дневни разходи за обмен на служители, участващи в прилагането на законодателството.

3. Критериите за оценка дали дейностите са от изключителна полза по смисъла на параграф 1, буква а) се определят предварително в годишния план за работа. Дейностите от изключителна полза облагодетелстват преди всичко потребители от държавите-членки, присъединили се към Европейския съюз на или след 1 май 2004 г.

4. Подновяването на финансовото участие, предвидено в параграф 1, букви в) и г), се освобождава от принципа за постепенно намаляване.

5. За целите на параграфи 1 и 2 финансовото участие на Общността може също така да бъде под формата на фиксирана сума или на еднократно плащане, когато това е подходящо предвид естеството на съответните дейности, определени в годишния работен план. При финансиране под формата на фиксирана сума или на еднократно плащане процентните граници, предвидени в параграф 1, не се прилагат, въпреки че и тогава се изисква съфинансиране.

Член 5

Бенефициенти

Категорията бенефициенти, отговарящи на изискванията за финансово участие по член 4, са представени в приложение II.

Член 6

Административно и техническо съдействие

1. Разпределените средства за Програмата могат също така да включват разходи за дейности за подготовка, мониторинг, контрол, одит и оценка, които се изискват непосредствено за управлението на Програмата и за постигане на нейните цели; по-специално дейности за обучение, работни срещи, информационни кампании и публикации, разходи за информационни мрежи, предназначени за обмен на информация, както и всички други разходи за техническа и административна помощ, направени от Комисията за управление на Програмата.

2. Разпределените средства за Програмата могат също така да покриват технически и административни разходи, необходими за осигуряване прехода между Програмата и мерките, предприети съгласно Решение № 20/2004/ЕО. При необходимост, в бюджета могат да се включат средства и за период след 2013 г. за покриване на тези разходи и за управлението на дейности, които не са приключени към 31 декември 2013 г.

Член 7

Изпълнение

1. За изпълнението на Програмата отговаря Комисията.

Предприетите действия за постигане целите по член 2 изцяло включват подходящи налични методи за изпълнение, по-специално централизирано пряко или непряко изпълнение от Комисията.

2. Процедурата по член 10, параграф 2 се прилага за приемането на:

а) годишния план за работа за изпълнение на Програмата, който задава:

- приоритетите и действията, които следва да бъдат предприети, включително разпределение на финансови ресурси,
- критерии за подбор и предоставяне на финансиране и критерии за процента финансово участие на Общността,
- употреба на финансиране с фиксирана сума или еднократно плащане, и
- планирания срок за изпращане на покани за участие в търгове, съвместни действия и покани за изпращане на предложения;

б) всички договорености, включително критерии за подбор и предоставяне на финансиране, за изпълнение на дейностите по член 4, параграф 1, буква а).

3. Комисията информира Комитета по член 10 за предприетите действия с оглед изпълнението на Програмата.

Член 8

Участие на трети страни

Програмата е отворена за участие на:

- а) държавите от ЕАСТ/ЕИП в съответствие с условията на договора за ЕИП;
- б) трети страни, по-специално страни, за които се прилага Европейската политиката за съседство, страни, подали молба за членство, страни кандидатки и страни в процес на присъединяване към Европейския съюз, и страните от Западните Балкани, включени в процеса на стабилизация и асоцииране, в съответствие с условията, изложени в съответните двустранни или многостранни споразумения с тези държави, определящи основните принципи за тяхното участие в програмите на Общността.

Член 9

Мониторинг, оценка и разпространение на резултатите

- 1. В тясно сътрудничество с държавите-членки Комисията следи за изпълнението на дейностите от Програмата в контекста на нейните цели. Докладва за това на Комитета по член 10 и информира Европейския парламент и Съвета.
- 2. По искане на Комисията държавите-членки предоставят информация за изпълнението и въздействието на Програмата.
- 3. Комисията гарантира, че Програмата се оценява три години след нейното начало и след нейното приключване. Комисията съобщава резултатите от тези оценки, заедно с коментарите си, на Европейския парламент, на Съвета, на Европейския икономически и социален комитет и на Комитета на регионите.

Комисията прави публично достъпни резултатите от дейностите, предприети в изпълнение на настоящото решение.

Член 10

Процедура на Комитета

- 1. Комисията се подпомага от Комитет.
- 2. Когато се прави позоваване на настоящия параграф, се прилагат членове 3 и 7 от Решение 1999/468/ЕО във връзка с разпоредбите на член 8 от него.
- 3. Комитетът приема свой процедурен правилник.

Член 11

Отмяна

Решение № 20/2004/ЕО се отменя.

Член 12

Влизане в сила

Настоящото решение влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на 18 декември 2006 година.

За Европейския парламент
Председател
J. BORRELL FONTELLES

За Съвета
Председател
J. -E. ENESTAM

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ДЕЙНОСТИ И ИНСТРУМЕНТИ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 2

Цел I

Осигуряване на високо ниво на защита на потребителите, по-специално чрез подобрени научни доказателства, подобряване на консултирането и представителството на интересите на потребителите.

Дейност 1

Събиране, обмен и анализ на данни и информация, предоставящи доказателствена основа за разработването на политика за защита на потребителите и за интегриране на интересите на потребителите в другите политики на Общността, включително:

1.1. Наблюдение и оценка на развитието на пазара върху икономическите и други интереси на потребителите, в т.ч. изследвания, проучване на цените, на измененията в структурата на пазара, на поведението на потребителите и на търговците, събиране и анализ на потребителски жалби, както и събиране и анализ на данни за трансграничната търговия между търговците и потребителите и за пазарите.

1.2. Създаване и поддържане на бази данни.

1.3. Събиране и анализ на статистически и други съществени данни, чийто статистически елемент ще се развие, ако е необходимо, с помощта на програмата на Общността в областта на статистиката.

Дейност 2

Събиране, обмен, анализ на данни и информация, както и развитие на система за безопасност на потребителските стоки и услуги, в т.ч. излагането на потребителите на химически вещества, съдържащи се в стоките, рисковете и възможността от нараняване на потребителите, както и технически анализ на подадените сигнали.

Дейност 3

Оказване на подкрепа за предоставяне на научни съвети и оценка на риска, включително по отношение на работата на независимите научни комитети, създадени с Решение 2004/210/ЕО на Комисията от 3 март 2004 г. за създаване на научни комитети в областта на безопасността на потребителите, здравето на обществото и околната среда⁷.

Дейност 4

Подготовка на законодателни и други нормативни инициативи, както и насърчаване на съвместно регулиращи и саморегулиращи инициативи, в т.ч.:

4.1. Извършване на юридическа и техническа експертиза, включително на изследвания, по отношение на регулирането и неговото влияние.

⁷ ОВ L 66, 4.3.2004 г., стр. 45.

4.2. Извършване на юридическа и техническа експертиза, включително на изследвания, по отношение политиката на развитие на безопасността на стоките и услугите, както и на икономическите и правните интереси на потребителите.

4.3. Извършване на юридическа и техническа експертиза, включително на изследвания, по отношение на оценка на необходимостта от стандарти за безопасност на стоките, както и изготвяне на проекти на стандарти за стоки и услуги.

4.4. Провеждане на семинари, конференции, симпозиуми и работни срещи със заинтересованите лица и експерти.

Дейност 5

Финансова помощ за функциониране на европейските потребителски организации.

Дейност 6

Финансова помощ за функциониране на европейските потребителски организации, представляващи интересите на потребителите в изготвянето на стандарти за стоки и услуги на равнище Общност.

Дейност 7

Укрепване капацитета на регионални, национални и европейски потребителски организации, по-специално чрез обучение на персонала и обмен на най-добри практики, главно за сдруженията на потребителите в държавите-членки, присъединили се към Европейския съюз на или след 1 май 2004 г.

Цел II

Обезпечаване ефективното прилагане на законодателството за защита на потребителите, главно чрез насърчаване на сътрудничеството, обмена на информация, провеждането на обучения и обезщетяването на потребителите.

Дейност 8

Дейности за подобряване на ефективното прилагане на законодателството на Общността за защита на потребителите, по-специално чрез прилагане на Директива 2001/95/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 3 декември 2001 г. относно общата безопасност на продуктите⁸ и Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 27 октомври 2004 г. за сътрудничество между националните органи, отговорни за прилагането на законодателството за защита на потребителите⁹.

8.1. Дейности за подобряване на координацията по наблюдение, прилагане на законодателството и сътрудничество между компетентните органи, включително изграждането и поддържането на информационна система (състояща се от бази данни, информационни и комуникационни системи), както и организирането на семинари, конференции, симпозиуми и работни срещи със заинтересованите лица и експерти по

⁸ ОВ L 11, 15.1.2002 г., стр. 4.

⁹ ОВ L 364, 9.12.2004 г., стр. 1. Регламент, изменен с Директива 2005/29/ЕО (ОВ L 149, 11.6.2005 г., стр. 22).

прилагане на законодателството, обмен на служители, отговарящи за прилагане на законодателството за защита на потребителите и тяхното обучение, както и това на органите в съдебната власт.

8.2. Наблюдение и оценка на безопасността на нехранителни стоки и услуги, включително укрепване и разширяване приложното поле на системата за бърз обмен на информация за опасни стоки RAPEX, вземайки предвид нарастващия обем на информация за надзор на пазара, както и по нататъшно развитие на системата за безопасност на потребителски стоки така, както е предвидено в Директива 2001/95/ЕО.

8.3. Съвместни дейности по надзор на пазара и други дейности за административно сътрудничество и прилагане на законодателството за защита на потребителите.

8.4. Административно сътрудничество по прилагане на законодателството за защита на потребителите, с трети страни, които не участват в програмата на Общността за защита на потребителите.

Дейност 9

Извършване на юридическа и техническа експертиза, включително изследвания, за проследяване и оценка на въвеждането и прилагането на законодателството за защита на потребителите от държавите-членки на ЕС, по-специално по отношение на Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 г. за нелоялните търговски практики от страна на търговци към потребители във вътрешния пазар¹⁰ и Регламент (ЕО) № 2006/2004. Това включва, също така, изграждане и поддържане на леснодостъпни публични бази от данни, съдържащи информация за прилагането на законодателството за защита на потребителите на Общността.

Дейност 10

Дейности за предоставяне на информация и съвети на гражданите, както и тяхното обезщетяване, в т.ч.:

10.1. Наблюдаване на функционирането на алтернативните системи за решаване на потребителски спорове и оценка на тяхното въздействие.

10.2. Финансова помощ за провеждане на съвместни дейности на държавни органи или на обществени организации с идеална цел, съставляващи европейската мрежа за предоставяне на информация и помощ на потребителите, за оказване на помощ на потребителите за упражняване на техните права и за улесняване достъпа им до подходящи системи за извънсъдебно решаване на потребителски спорове (Европейска мрежа от потребителски центрове).

10.3. Дейности, насочени към подобряване на комуникацията с гражданите на ЕС по потребителски въпроси, по-специално в държавите-членки, присъединили се към Европейския съюз на или след 1 май 2004 г., включително и на публикациите, представляващи интерес за политиката за защита на потребителите, на разпоредбите на т. нар. системи „он-лайн“ за предоставяне на информация и информационни кампании за мерките за защита на потребителите и техните права.

¹⁰ ОВ L 149, 11.6.2005 г., стр. 22.

Дейност 11

Дейности за образование на потребителите, в т.ч.:

11.1. Конкретни дейности, насочени към специфични групи потребители, като деца, възрастни хора и уязвими категории потребители, които не могат да защитават своите интереси, и изготвянето на образователни средства за интерактивно образование на потребителите.

11.2. Финансова помощ за провеждане на европейски курсове за получаване на магистърска степен за защита на потребителите, включително и изготвянето на система за отпускане на стипендии, които дават възможност на студентите да преминат обучение в друга държава, за срок до 6 месеца.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

БЕНЕФИЦИЕНТИ, ОТГОВАРЯЩИ НА УСЛОВИЯТА ЗА ПОЛУЧАВАНЕ НА ФИНАНСОВА ПОМОЩ ПО ЧЛЕН 4

1. Финансовата помощ за дейности по член 4, параграф 1, буква а) може да бъде предоставяна на публичен орган и на организация с нестопанска цел, определена чрез прозрачна процедура от държавата-членка или съответния компетентен орган и съгласувана с Комисията.

2. Финансовата помощ за дейности по член 4, параграф 1, буква б) може да бъде предоставяна на висши училища от държавите-членки или трети страни участнички съгласно член 8, както е посочено в член 2 от Решение № 2317/2003/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 декември 2003 г. за приемане на програма за повишаване на качеството на висшето образование и за насърчаване на межкултурното разбирателство чрез сътрудничество с трети страни („Еразмус Мундус“) (2004—2008 г.)¹¹.

3. Финансова помощ за дейности по член 4, параграф 2, буква а) може да бъде предоставяна на студенти и преподаватели, участващи в курсовете на интегрираната европейска магистърска степен на потребителска тематика, като се възползват от съфинансиране по смисъла на член 4, параграф 1, буква б).

4. Финансова помощ за дейности по член 4, параграф 2, буква б) може да бъде предоставяна на служители, прилагащи законодателството за защита на потребителите, посочени в Регламент (ЕО) № 2006/2004 и Директива 2001/95/ЕО.

5. Финансова помощ за дейности по член 4, параграф 2, буква в) може да бъде предоставяна на европейски потребителски организации, които:

а) са неправителствени, с нестопанска цел, независими от браншови, търговски и бизнес или други интереси и които имат за основна цел и дейност насърчаването и защитата на здравето, безопасността, икономическите и правните интереси на потребителите в Общността;

б) са получили мандат да представляват интересите на потребителите на европейско ниво от националните организации за защита на потребителите най-малко в половината от държавите-членки, които са представителни в съответствие с изискванията на националното законодателство и които работят на регионално или национално ниво; и

в) са предоставили на Комисията задоволителна информация по отношение на техните членове, вътрешни правила и източници на финансиране.

6. Финансова помощ за дейности по член 4, параграф 1, буква г) може да бъде предоставяна на европейски потребителски организации, които:

а) са неправителствени, с нестопанска цел, независими от браншови, търговски и бизнес или други конфликтни интереси и имащи за основна цел и дейност да

¹¹ ОВ L 345, 31.12.2003 г., стр. 1.

представляват интересите на потребителите в процеса на стандартизация на равнище Общност;

б) са получили мандат най-малко в две трети от държавите-членки, за да представляват интересите на потребителите на европейско равнище:

- от представителни сдружения на потребителите, в съответствие с националните правила или практика; или

- при липсата на такива сдружения, от национални организации за защита на потребителите в държавите-членки, които са представителни, в съответствие с изискванията на националното законодателство и които работят на национално равнище;

в) са предоставили на Комисията задоволителна информация за техните членове, вътрешни правила и източници на финансиране.